

პრეტლუტატორუმ ცველა ქვეყნისა, შერთლდით!

საქართველოს ს.ო.ც.

საგზ. რეპუბლიკის

მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

იუსტიციის სასჯალსო კომისიარიატის გამოცემა

1929 წ. დეკემბრის 26.

№ 23

ნაწილი პირველი

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისარათა საბჭოს დადგენილებანი.

279. სამოქალაქო სამართალის საპროცესო კოდექსის 22 და 25 მუხლების შეცვლისა და საქართველოს სსრ სასამართლოს წყობილების დებულებისათვის 141 მუხლის დამატების შესახებ.

280. სამოქალაქო სამართალის საპროცესო კოდექსის 27 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

281. წინახედით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი, ზარალის გამო აღძრულ საქმეთა სასოფლო საბჭოების მიერ განხილვის წესის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება წინახედით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი, ზარალის გამო აღძრულ საქმეთა სასოფლო საბჭოების მიერ განხილვის წესის შესახებ.

282. სასოფლო საბჭოების მოვალეობის შესახებ, რათა დახმარება გაუწიონ შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოებს გლეხთა არა ორგანიზაციულად საშოვარზე გასვლის თვიდან აცილებისათვის მათ მიერ მისაღებ ღონისძიებათა განხორციელებაში.

283. პურეულის ტვირთის დასატვირთავად და გამომსატვირთავად საქირო მუშაობის შესრულების მიზნით ადგილობრივი საბჭოებისათვის შრომის ბეგარის შემოღების ნებართვის მიცემის შესახებ.

284. პურის დამზადების რაიონებში სასყიდლიანი შრომით კუპანზიდვის ბეგარის შემოღების შესახებ.

285. სამოქალაქო სამართალის კოდექსისათვის 79^ა, 84^ა, 154^ა და 335^ა მუხლების დამატების შესახებ.

286. „საქართველოს სსრ-ის ქალაქებსა და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ქირის თაობაზე“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისარათა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 2-ს დადგენილების დამატების შესახებ.

287. „სამრეწველო საწარმოთა გახსნის წესის თაობაზე“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისარათა საბჭოს 1924 წ. მაისის 27-ს თაფილისა და 92 №-ის დადგენილების მე 3 მუხლისათვის მე-2 შენიშვნის დამატების შესახებ.

288. სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრაციული წესით გადასახდელის დადების დებულების მე-40 მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

289. სამხედრო სამსახურის ინვალიდებისა და მათი ოჯახებისა, გარდაცვალებულ და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახებისა, ბუშათა და გლეხთა წითელარმიის ნაწილების საკადრო შედგენილებაში ნამდვილი სამხედრო სამსახურისათვის გაწვეულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე კონტრევოლიუციასთან ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობის გამო შრომის უნარდაკარგულ პირთა ან ამავე პირობებში მარჩენალის დამკარგველ პირთა სახელმწიფო უზრუნველყოფის თაობაზე" გამოცემული დებულების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

290. თანამდებობის პირთა სადისციპლინო პასუხისმგებლობის დებულების მე-15 მუხ. რედაქციის შეცვლის შესახებ.

291. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 205¹ მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

292. სარეწაო კოოპერაციის საურთიერთო დამხმარე სალაროების დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება სარეწაო კოოპერაციის საურთიერთო დამხმარე სალაროების შესახებ.

293. საქართველოს სსრ მიწის კოდექსისათვის მე-2¹ მუხლის დამატებისა და ამ კოდექსის 23 მუხლის შენიშვნის რედაქციის შეცვლისა და 92¹ მუხლის გაუქმების შესახებ.

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

294. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სამალარო კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სამალარო კომიტეტის შესახებ.

295. საქართველოს სსრ-ში ავტომობილიზმის განვითარებისა და გზების გაუმჯობესების ხელისშემწყობი საზოგადოების წევრთა განათავისუფლების შესახებ მათი მოტოციკლებისათვის გადასახდელი და ადგილობრივი გადასახადისა და გამოსაღებისაგან.

296. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის შესახებ.

სენსრალური ალგასრულაგელი კოიიტუბისა და სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

279. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.ა.ს.

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 22 და 25 მუხლების შეცვლისა და საქართველოს სსრ სახამართლო წყობილების დებულებისათვის 141 მუხლის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლის მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 22 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 22. სახალხო სასამართლოს, სახალხო მოსამართლისა და ორი სახალხო მსაჯულის შედგენილობით, ექვემდებარება სამოქალაქო უფლებრივი ურთიერთობიდან გამომდინარე ყველა საქმე, გარდა იმ საქმეებისა, რაც გათვალისწინებულია 23 და 25 მუხლებში“.

2. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 25 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 25. უზენაეს სასამართლოს—სამოქალაქო სასამართლო კოლეგიის ხაზით—ექვემდებარება საქმე:

ა) იმ სარჩელის გამო, რომლის ფასიც 10.000 მანეთს აღემატება, გარდა საალიმენტო სარჩელისა, საცხოვრებელი სადგომების დაქირავების ხელშეკრულებიდან გამომდინარე სარჩელისა, ისეთი სარჩელისა, რაც ემყარება სახელმწიფო სანოტარო დებულების 46 მუხლში ჩამოთვლილ დოკუმენტებს, აგრეთვე სარჩელისა დაშვებით ან სიკვდილით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ; ყველა ეს სარჩელი, იმის მიუხედავად, თუ რა ფასისა იგი და ვის წინააღმდეგ არის აღძრული, ექვემდებარება სახალხო სასამართლოს;

ბ) ისეთი სარჩელის გამო, რომელიც აღძრულია სახელმწიფო ორგანოს ან თანამდებობის პირის წინააღმდეგ იმ ზარალის ანაზღაურების შესახებ, რაც მიყენებულ იქნა თანამდებობის პირის უკანონო ან არასწორე სამსახურებრივი მოქმედებით, აგრეთვე არასისწოროთ ჩამორთმეული და გასხვისებული ქონების დაბრუნების შესახებ;

გ) ისეთი სარჩელის გამო, რაც აღძრულია სახალხო კომისარიატის ან მისი თანაბარი ცენტრალური დაწესებულების წინააღმდეგ, საოლქო ან სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის და საოლქო ან სამაზრო ქალაქის საქალაქო საბჭოს წინააღმდეგ;

დ) ამხანაგობის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე სარჩელის გამო, გარდა ისეთი სარჩელისა, რომლის ფასიც 10.000 მანეთს არ აღემატება და რომელიც გამომდინარეობს მარტივი ამხანაგობის ხელშეკრულობიდან ან შეზღუდული პასუხისმგებლობის ამხანაგობის ხელშეკრულობიდან; საავტორო უფლებიდან გამომდინარე სარჩელის გამო, გარდა ისეთი სარჩელისა, რომლის ფასიც 10.000 მანეთს არ აღემატება და შეეხება ავტორის საზღაურს მისი ნაწარმოების საჯაროდ შესრულებისათვის და, ბოლოს, ისეთი სარჩელის გამო, რაც გამომდინარეობს სამრეწველო გამონაგონის უფლებიდან, სასაქონლო და საფაბრიკო ნიშნის უფლებიდან, მოდელისა და ფირმის უფლებიდან;

ე) საქმე სამხედრო სამსახურიდან, რელიგიური რწმენის გამო, განთავისუფლების შესახებ;

ვ) საქმე ნოტარიუსის, ან ნოტარიუსის შოვალეობის აღმასრულებელი სახალხო მოსამართლის მოქმედებაზე აღძრული საჩივრის გამო;

ზ) საქმე კოოპერატიული ორგანიზაციების არაშემძლეობის შესახებ, გარდა პირველადი კოოპერატიული ორგანიზაციებისა, უკეთეს ეს უკანასკნელნი დამოუ-

კიდებული წვერის სახით არ შედიან ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირში.

შენიშვნა 1. ამა მუხლის „გ“ პუნქტში აღნიშნული სარჩელი ექვემდებარება უზენაეს სასამართლოს იმ შემთხვევაში, უკეთეს იგი აღძრულია ამ პუნქტში ჩამოთვლილ ორგანოების წინააღმდეგ და არა მათი გახყოფილებებისა, ნაწილებისა ან დამოუკიდებელი დაწესებულებების წინააღმდეგ.

შენიშვნა 2. უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმს და რესპუბლიკის პროკურორს უფლება აქვთ გადასცენ სახალხო სასამართლოს უზენაესი სასამართლოს ქვემდებარე ყოველი სამოქალაქო სამართლის საქმე ან სამოქალაქო სამართლის საქმეთა კატეგორია იმ საქმეთა შორის, რაც აღნიშნულია 25 მუხლის „ა“ პუნქტში.

უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმს უფლება აქვს აგრეთვე ჩამოართვას სახალხო სასამართლოს და გადასცეს განსახილველად უზენაეს სასამართლოს სისხლის სამართლისა და სამოქალაქო სამართლის ყოველი საქმე, რაც სახალხო სასამართლოს ექვემდებარება“.

3. სასამართლოს წყობილების დებულებას დაემატოს 141 მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„მუხ. 141. საქმეს კოოპერატიული ორგანიზაციების არა შემძლეობის შესახებ განიხილავს სათანადო სასამართლო განსაკუთრებული შედგენილობით, რომელშიაც სახალხო მსაჯულთა მაგიერ მონაწილეობას მიიღებენ შესაფერი საქმიანობის სამეურნეო ორგანოების წარმომადგენელნი“.

4. სამოქალაქო სამ. საპროცესო კოდექსის 24 მუხლი გაუქმებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-
სრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. თ. ჟღენტაი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის მდივნის მაგიერ დ. ქუჩულორია.

1929 წ. სექტემბრის 5.
ტფილისი-სახალგ.

280. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.ა.ს.

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 27 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეორე მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეორე სესიის 1924 წ. მარტის 10 თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ--სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 27 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგ რედაქციით:

„მუხ. 27. სარჩელი იმ მოპასუხის წინააღმდეგ, ვისი საცხოვრებელი ადგილიც ცნობილი არ არის ან ვისაც სსრკ-ის ფარგლებში არა აქვს მუდმივი ან დროებითი საცხოვრებელი ადგილი, წარედგინება იმ რაიონის სასამართლოს, სადაც მისი ქონებაა, ან იმ რაიონისას, სადაც, ცნობისამებრ, მოპასუხე უკანასკნელად მუდმივად სცხოვრობდა ან მოსაქმეობდა სსრკ-ის ფარგლებში. მოპასუხის ეს უკანასკნელი საცხოვრებელი ან სამოსაქმეო ადგილი, რაც ცნობილია, ყოველ შემთხვევაში, დანამდვილებით უნდა იქნეს დადასტურებული“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-

რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. **ლ. სუხიშვილი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-

ქოს თავმჯდომარე **ფ. მაზარაძე.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. **დ. ქუჩულორია.**

1929 წ. ნოემბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

281. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

წანახედით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი, ზარალის გამო აღძრულ საქმეთა სასოფლო საბჭოების მიერ განხილვის წესის დებულების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. დამტკიცებულ იქნეს აქვე დართული დებულება წანახედით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი, ზარალის გამო აღძრულ საქმეთა სასოფლო საბჭოების მიერ განხილვის წესის შესახებ.

2. გაუქმებულ იქნეს დებულება სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ სისხლის სამართლის კოდექსის 102 მუხლის მე-2 ნაწილში და 202¹ მუხლში აღნიშნულ დადგენილებათა დარღვევის გამო აღძრულ საქმეთა, აგრეთვე წანახედით და ტყის წესების დარღვევით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი ზარალის გამო აღძრულ საქმეთა განხილვის წესის შესახებ.

სრ. საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებ-

ელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. **ლ. სუხიშვილი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარე **ფ. მაზარაძე.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-

რულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. **დ. ქუჩულორია.**

1929 წ. ნოემბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

წანახედით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი ზარალის გამო აღძრულ საქმეთა სასოფლო საბჭოების მიერ განხილვის წესის შესახებ.

1. ისეთ საქმეს, რომელიც აღძრულია წანახედით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი ზარალის გამო, სასოფლო საბჭო განიხილავს შემდეგ მუხლებში გათვალისწინებული წესით.

2. სასოფლო საბჭო საქმის განხილვის დღეს აცნობებს საქმეში მონაწილე მხარეთ.

3. საქმის გარჩევა მოხდება საჯაროდ სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარისა და ორი წევრის შედგენილობით,

4. უკეთეს სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარე ან წევრი დაინტერესებული იმით, თუ როგორ დამთავრდება საქმე, ან განსაკუთრებული რამ ურთიერთობა აქვს მხარეებთან, იგი ჩამოცილებულ უნდა იქნეს საქმის გარჩევაში მონაწილეობისაგან, როგორც საქმეში მონაწილე დაინტერესებულ პირთა განცხადებით, ისე საკუთარი განცხადებითაც.

5. სასოფლო საბჭოს დადგენილება განხილულ საქმეზე გამოიტანება ხმის უმეტესობით (3 მუხ.); იგი უნდა იყოს წერილობითი; დადგენილებას ხელს მოაწერს სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარე და ორი წევრი.

6. სასოფლო საბჭოს დადგენილება უკმაყოფილო მხარეს შეუძლიან განასაჩივროს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტში, ხოლო იქ, სადაც გატარებული არ არის საოლქო დარაიონება, სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტში, შვიდი დღის ვადაზე დადგენილების გამოტანის დღიდან.

7. სასოფლო საბჭოს დადგენილება მეექვსე მუხლით გათვალისწინებული ვადის გასვლამდე არ უნდა იქნეს აღსრულებული, ხოლო განსაჩივრებული დადგენილება-კი—იქამდე, ვიდრე მას სარაიონო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტი არ დაამტკიცებს.

8. სარაიონო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილება საბოლოოა და არ განისაჩივრება.

282. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სასოფლო საბჭოების მოვალეობის შესახებ, რათა დახმარება გაუწიონ შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოებს გლეხთა არაორგანიზებულად საშოვარზე გასვლის თავიდან აცილებიხათვის მათ მიერ მისაღებ ღონისძიებათა განხორციელებაში.

სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. მარტის 4-ს დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1927 წ. მე-13 №-რი, მუხ. 132 და 41 №-რი მუხ. 410) მე-10 მუხ. თანახმად—სრულიად სა-

ქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. წინადადება მიეცეს სოფლის საბჭოებს დახმარება გაუწიონ შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოებს იმ ღონისძიებათა განხორციელების საქმეში, რითაც წინასწარ თავიდან აცილებულ უნდა იქნეს გლეხთა საშოვარზე არაორგანიზებულად გასვლა.

2. პასუხისმგებლობა ამა დადგენილების განხორციელებისათვის დაეკისრება სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარეებს.

3. მიენდოს აფხაზეთის სსრ-ისა, აჭარისტანის ავტონომიური სსრ-ისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს გამოსცენ ანალოგიური დადგენილებანი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. **ლ. სუხიშვილი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. **დ. ქუჩულორია.**

1929 წ. ნოემბრის 11.
ტფილისი—სასახლე.

283. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

პურეულის ტვირთის დასატვირთავად და გადმოსატვირთავად საჭირო მუშაობის შესრულების მიზნით ადგილობრივი საბჭოებისათვის შრომის ბეგარის შემოღების ნებართვის მიცემის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ნება მიეცეს სასოფლო საბჭოებს და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს შემოიღონ ადგილობრივი მოსახლეობისათვის, პურის დაწმავადგელი ორგანიზაციების შუამდგომლობით, შრომის ბეგარა პურეულის ტვირთის დასატვირთავად და გადმოსატვირთავად საჭირო მუშაობის შესრულების მიზნით.

2. მოსახლეობის გაწვევა აღნიშნული ბეგარის მოსახდელად შეიძლება იმ წესების დაცვით, რაც დადგენილია შრომის კანონთა კოდექსის 12-14 მუხლებში; ამასთანავე თვითთელი ბეგარა-ვალდებულებული პირი შეიძლება გაწვეულ იქნეს დატვირთვის სამუშაოს შესასრულებლად არა უმეტეს, ვიდრე სამი დღით.

3. შრომის სახალხო კომისარიატს ევალება ერთი კვირის ვადაზე გამოსცეს ინტსრუქცია ამა დადგენილების შეფარდებისათვის.

4. დადგენილება ესე მოქმედობს საქართველოს სსრ მთელს ტერიტორიაზე, აფხაზეთის სს რესპუბლიკისა, აჭარისტანის ავტონომიური სს რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქითურთ, 1930 წლის თებერვლის 1-მდე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. ლ. სუხიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგიერ დ. ქუჩულორია.

1929 წ. ნოემბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

284. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

პურის დამზადების რაიონებში სასყიდლიანი შრომითი ჯაპანზიდვის ბეგარის შემოღების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. უფლება მიეცეს სასოფლო საბჭოებს და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს შემოიღონ ადგილობრივი მოსახლეობისათვის, პურის დამზადებელი ორგანიზაციების შუამდგომლობით და თვითეულ ცალკე შემთხვევაში საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტის ნებართვით, სასყიდლიანი შრომითი ჯაპანზიდვის ბეგარა დამზადებული პურის პროდუქტების გადასახიდად რკინისგზისა და წყალსავალი გზის დატვირთვის ადგილამდე.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული ბეგარა შეიძლება შემოღებულ იქნეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთეს პურეულის ტვირთის გადაზიდვა ხელშეკრულებითი შეთანხმებით შეუძლებელია ან იმის გამო, რომ ამა თუ იმ ადგილას ჯაპანზიდვის ტრანსპორტი არ იწოდება, ან იმის გამო, რომ ჯაპანზიდვის ტრანსპორტზე ადგილობრივ მეტად დიდი თავისუფალი ფასებია.

3. 1-ლ მუხლში აღნიშნულ ბეგარის წესით პურეულის ტვირთის გადაზიდვის სასყიდლის გაღება მოხდება მტკიცე შეფასებით, რასაც დააწესებს ა/კსფსრ ვაჭარობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (საქართველოს სსრ-ში) სამმართველო.

4. წინადადება მიეცეს აფხაზეთის სს რესპუბლიკისა, აჭარისტანის ავტონომიური სს რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს გამოსცენ ანალოგიური დადგენილებანი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. ლ. სუხიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. დ. ქუჩულორია.

1929 წ. ნოემბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

285. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსისათვის 79³, 84², 154¹ და 335¹ მუხლების დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეორე მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეორე სესიის 1924 წ. მარტის 10-ს თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხ. წესისამებრ—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სამოქალაქო სამართლის კოდექსს დაემატოს 79³, 84², 154¹ და 335¹ მუხლები შემდეგი შინაარსისა.

მუხ. 79³. აღნაგობის უფლება ისეთ მიწის ნაკვეთებზე, რაც მიჩენილია კერძო კაპიტალის ხარჯით დიდი საცხოვრებელი სახლების აშენებისათვის—საცხოვრებელი სივრცით არა ნაკლებ 400 კვადრ. მეტრისა—ტფილისში, 300 კვადრ. მეტრისა—ქუთაისსა ბათუმსა და სოხუმში და 200 კვადრ. მეტრისა—დანარჩენ ქალაქებში,—შეიძლება გასხვისებულ და დაგირავებულ იქნეს განსაკუთრებული ნებართვის გარეშე იმ შემთხვევაში, უკეთუ მეაღნაგემ შეასრულა არა ნაკლებ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მშენებლობის მოცულობის 30⁰/₀-სა, და სააღნაგოდ მიწის ნაკვეთის მიმჩენი ორგანოს ნებართვით—დანარჩენ შემთხვევაში. ხოლო ასეთი ნებართვა საჭირო არ არის აღნაგობის საკრედიტო დაწესებულებაში დასაგირავებლად მშენებლობისათვის მიზნობრივი სესხის მისაღებად, აღნაგობის უფლების იძულებითი წესით გასხვისებისათვის იმ სახელმწიფო დაწესებულებისა და საწარმოს, კოოპერატიული ორგანიზაციის ან საკრედიტო დაწესებულების პრეტენზიით, რომელმაც მეაღნაგეს სესხი მისცა აღნაგობის უფლების გირავნობით; აგრეთვე აღნიშნული ნებართვა საჭირო არ არის აღნაგობის უფლების შემდგომი გასხვისებისათვის ზემოდასახელებული დაწესებულებისა, საწარმოს და ორგანიზაციის მიერ, უკეთუ აღნაგობის უფლება მან საჯარო ვაჭრობით შეიძინა.

მუხ. 84². 79³ მუხლით გათვალისწინებულ სახლში საერთო სივრცის ნაწილი, უკეთუ იგი ერთ მეოთხედს არ აღემატება, შეიძლება გამოყენებულ იქნეს სავაჭრო, სასაწყობო და სხვა, არასაცხოვრებელი სადგომისათვის.

მუხ. 154¹. 79³ მუხლით გათვალისწინებულ სახლში უკეთუ იგი აშენებულა კერძო პირის მიერ (ფიზიკური და იურიდიული), ცალკეული ბინა, ოთახი, სავაჭრო, სასაწყობო და სხვა არასაცხოვრებელი სადგომი შეიძლება გაქირავებულ იქნეს რა ვადითაც. უნდა იყოს აღნაგობის ხელშეკრულობის ვადის ფარგლებში; თანაც მფლობელს შეუძლიან ქირა დამქირავებლისაგან მიიღოს როგორც პერიოდული სასყიდლის ფორმით, ისე ერთდროული სასყიდლის ფორმით, სადგომის გაქირავებისთანავე (შესასვლელი) ან ამა თუ იმ ფორმით ერთსა და იმავე დროს.

აღნიშნულ სახლებში საცხოვრებელი სადგომების გაქირავების ხელშეკრულებებზე არა ვრცელდება დამქირავებელთა ცალკეული კატეგორიებისათვის 156 მუხლით გათვალისწინებული ავტომატური განახლება ხელშეკრულებისა გაშქირავებლის დაუთანხმებლად.

მუხ. 335¹. ისეთი სააქციო საზოგადოების დაარსების ნებართვას, რომელშიაც სახელმწიფო და კოოპერატიული კაპიტალი მონაწილეობას არ იღებს და რომელიც თავისი მოქმედების მიზნად ამა კოდექსის 79³ მუხლით გათვალისწინებული დიდი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობას ისახავს, გასცემს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო მისი წესდების დამტკიცებასთან ერთად.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-
სრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. ლ. სუხიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღ-
მასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. დ. ქუჩულოია.

1929 წ. ნოემბრის 11.
ტფილისი—სასახლე.

286. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.ბ.ს.

„საქართველოს სსრ-ის ქალაქებსა და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილებში საცხოვრებელი ადგილების ქირის თაობაზე“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 2-ს დადგენილების დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „საქართველოს სსრ ქალაქებსა და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ქირის შესახებ“ 1929 წ. სექტემბრის 2-ს თარიღით გამოცემული (საქ. სსრ კანონთა კრ. 1929 წ. მე-19 №-რი, მუხ. 202) დადგენილების 1-ლ მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

შენიშვნა. ამა დადგენილების წესები არა ვრცელდება სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 71³ მუხლით გათვალისწინებულ დიდ საცხოვრებელ სახლებზე, რომლებიც აშენებულია კერძო პირების მიერ (ფიზიკური და იურიდიული).

ასეთი სახლების ექსპლოატაცია შეუძლიანთ მფლობელებს გაქირავებით მთლად ან ნაწილობრივ და აგრეთვე ცალკეული ბინისა, ოთახისა, სა-

ვაკრო, სასაწყობო და სხვა სადგომის გაქირავებით მფლობელსა და დამქირავებელს შორის მომხდარი შეთანხმების პირობებზე; ამასთანავე ქირა და დამქირავებლისათვის მისაჩენი საცხოვრებელი სივრცე არ შეიზღუდება რაიმე განაკვეთით ან ნიხრით და აგრეთვე ნორმით.

ხოლო ასეთ სახლში მცხოვრებ თვითეულ პირზე საცხოვრებელი სივრცე უნდა მოდიოდეს არა ნაკლებ კანონით დაწესებული სანიტარული ნორმისა.

ამ სახლებში დასახლება და არასაცხოვრებელი სადგომების დაქერა არ შეიძლება სწარმოებდეს რომელიმე ადმინისტრაციული ორგანოს განკარგულებით, ხოლო დამქირავებლის გამოსახლება შეიძლება მართოდენ სასამართლოს წესით“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. დ. სუხიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. დ. ქუჭულოია.

1929 წ. ნოემბრის 11.
ტფილისი—სასახლე.

287. დადგენილები ც.ა.კ და ს.ა.ს.

„სამრეწველო საწარმოთა გახსნის წესის თაობაზე“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წ. მაისის 92-ს თარიღისა და 27 №-ის დადგენილების მე-3 მუხლისათვის მე-2 შენიშვნის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

„სამრეწველო საწარმოთა გახსნის წესის შესახებ“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წ. მაისის 27-ს თარიღისა და 92 №-ის დადგენილების მე-3 მუხლს დაემატოს მე-2 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა 2. კერძო სამშენებლო კონტორის გახსნისათვის, რამდენი დაქირავებული მუშაც უნდა იყოს, სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ნებართვა საჭირო არ არის, უკეთეს ეს კანტორა აშენებს სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 71³ მუხლით გათვალისწინებულ დიდ საცხოვრებელ სახლებს ნარდად მუშაობის წესის ან თავისი, ხარჯით საექსპლოატაციოდ, აგრეთვე უკეთეს იგი აშენებს აღნიშნულ სახლებს კერძო

სამრეწველო საწარმოთა დასაარსებლად და საექსპლოატაციოდ ისეთი სახის საშენი მასალის წარმოებისათვის, რომლის სიაც დადგენილია სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. აპრილის 17-ს დადგენილების მე-4 მუხლის წესისამებრ (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 26 №-რი, მუხ. 231)“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
 ლებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. ლ. სუხიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
 ლებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. დ. ქუჭულოია.

1929 წ. ნომბრის 11.
 ტფილისი—სასახლე.

288. დადგენილებათა ც.ა.კ. და ს.ა.ს.

სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვე-
 ვისათვის ადმინისტრატიული წესით გადასახდელის დადების დებულების
 მე-40 მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

„შრომის კანონმდებლობის დარღვევის წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიე-
 ბათა შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-
 ტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის იანვრის 2-ს დადგენილების
 (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. მე-4 №-რი, მუხ. 31) მე-6 მუხ. თანახმად—სრულიად
 საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ
 სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

„სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარ-
 ლვევისათვის ადმინისტრატიული წესით გადასახდელის დადების დებულების“
 (საქ. სსრ კან. კრ. 1927 წ. მე-7 №-რი, მუხ. 100, 1928 წ. მე-10 №-რი, მუხ.
 92, 1929 წ. მე-14 №-რი, მუხ. 145) მე-40 მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი
 შინაარსისა:

„შენიშვნა. მუშა-ძალის დაჭირავენისა, შრომის დაცვისა და სოცია-
 ლური დაზღვევის საკითხების შესახებ შრომის სახალხო კომისარიატის
 მიერ გამოცემულ სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმი-
 ნისტრატიული წესით დადებული ჯარიმების იძულებით გადახდევინების

დროს ეს გადახდევინება შეიძლება მიქცეულ იქნეს აგრეთვე დაჯარიმებულის სამუშაო ხელფასზედაც“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრ. საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ნოემბრის 20.
ტფილისი-სასახლე.

289. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

„სამხედრო სამსახურის ინვალიდებისა და მათი ოჯახებისა, გარდაცვალებულ და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახებისა, მუშათა და გლეხთა წითელიარმიის ნაწილების საკადრო შედგენილობაში ნამდვილი სამხედრო სამსახურისათვის გაწვეულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე კონტრევოლიუციასთან ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობის გამო შრომის უნარდაკარგულ პირთა ან ამავე პირობებში მარჩენალის დამაკარგველ პირთა სახელმწიფო უზრუნველყოფის თაობაზე“ გამოცემული დებულების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

რათა „დებულება სამხედრო სამსახურის ინვალიდთა და მათი ოჯახებისა, გარდაცვალებულ და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა და მათი ოჯახებისა, მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ნაწილების საკადრო შედგენილობაში ნამდვილი სამხედრო სამსახურისათვის გაწვეულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე კონტრევოლიუციასთან ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობის გამო შრომის უნარდაკარგულ პირთა ან ამავე პირობებში მარჩენალის დამაკარგველ პირთა სახელმწიფო უზრუნველყოფის შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1927 წ. მე-9 №-რი, მუხ. 133 და 1929 წ. მე-16 №-რი, მუხ. 170) სავესებით შეთანხმებულ იქნეს სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის სექტემბრის 4-ს დადგენილებასთან „მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრებში და მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ტერიტორიალურ ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში გაწვეულ სამხედრო მსახურთა ოჯახების უზრუნველყოფის შესახებ“ (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 57 №-რი, მუხ. 530)—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. „სამხედრო სამსახურის ინვალიდებისა და მათი ოჯახებისა, გარდაცვალებულ და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახებისა მუშათა

და გლეხთა წითელი არმიის ნაწილების საკადრო შედგენილობაში ნამდვილი სამხედრო სამსახურისათვის გაწვეულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე კონტრ-რევოლუციასთან ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობის გამო შრომის უნარდა-დაკარგულ პირთა ან ამავე პირობებში მარჩენალის დამკარგველ პირთა სახელ-მწიფო უზრუნველყოფის შესახებ“ გამოცემული დებულების სათაური მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„დებულება სამხედრო სამსახურის ინვალიდებისა და მათი ოჯახებისა, გარდაცვალებულ ან უგზო-უკვლოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახებისა, მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრებში ღმუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში ნამდვილი სამხედრო სამსახურისათვის გაწვეულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე კონტრ-რევოლუციასთან ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობის გამო შრომის უნარდაკარ-გულ პირთა ან ამავე პირობებში მარჩენალის დამკარგველ პირთა სახელმწიფო უზრუნველყოფის შესახებ“.

2. ზემოაღნიშნული დებულების 1-ლი მუხლის „დ“ პუნქტი მიღებულ იქ-ნეს შემდეგი რედაქციით:

„დ) მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრებში და ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში სამერიგეო და ვადიანი სამსახურის თავ-მდგომთა შედგენილობის პირთა ოჯახებს“.

3. ზემოაღნიშნული დებულების 1-ლი მუხლის მე-2 შენიშვნა მიღებულ იქ-ნეს შემდეგი რედაქციით:

„**შენიშვნა მე-2.** ამა მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პურთა ოჯა-ხები უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ შემდეგ შემთხვევაში: ა) უკეთუ ეს პირნი გაწვეულ არიან ნამდვილი სამხედრო სამსახურისათვის მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრებში და მუშათა და გლეხთა წითელი არ-მიის ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში და მათ აქვთ მინიჭებული შეღავათი ოჯახური და ქონებრივი მდგომარეობის მი-ხედვით (სავალდებულო სამხედრო სამსახურის 1928 წ. აგვისტოს 28 კა-ნონის 79 მუხ.—სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 51 №-რი, მუხ. 449); ბ) უკეთუ იმ პირთა გაწვევის შემდეგ, რომელთაც შეღავათები არ აქვთ, სამხედრო მსახურის ოჯახურ მდგომარეობაში მოხდა ისეთი ცვლილება, რაც მას უფ-ლებას აძლევს მიიღოს სავალდებულო სამხედრო სამსახურის კანონის 79 მუხლ. გათვალისწინებული ერთ-ერთი შეღავათი“.

4. ზემოაღნიშნული დებულების მე-6 მუხლს დაემატოს მე-2 შენიშვნა შემ-დეგი შინაარსისა:

„**შენიშვნა 2.** ამა დებულების 1-ლი მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთა ოჯახების წევრები უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ უზრუნველყოფის უფლების მქონე პირთა აღნუსხვის თანახმად, ჯარში გამწვევი კომისიებისა და სავადსახალო ორგანოების მასალების მიხედვით, ზემოაღნიშნული პირების მიერ განცხადების შეუტანლად.“

აღნუსხვისა და უზრუნველყოფის დანიშვნის წესს განსაზღვრავს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი—სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის რწუნებულთან (ა/კსფსრ-ში) შეთანხმებით.“

5. ზემოაღნიშნული დებულების მე-14 მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„**შენიშვნა.** დახმარების მიცემის ნაცვლად, ის პირნი, რომელთაც უზრუნველყოფის უფლება აქვთ ამა დებულების 1-ლი მუხლის „გ“ პუნქტის წესისამებრ,—შეიძლება მოათავსებულ იქნენ სოციალური უზრუნველყოფისა, ჯანმრთელობისა და სახალხო განათლების ორგანოების დაწესებულებებში მე-18 მუხლის 1-ლ შენიშვნაში აღნიშნული ვადით.“

6. ზემოაღნიშნული დებულების მე-18 მუხლის 1-ლი შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„**შენიშვნა 1.** ამა დებულების 1-ლი მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთა შორის მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრების სამხედრო მსახურთა ოჯახის წევრები ყოველთვიურ ფულად დახმარებას იღებენ მათი ქონებრივი მდგომარეობის მიუხედავად, დღიდან გაწვევისა, მთელი იმ დროის განმავლობაში, რაც სამხედრო მსახური იმყოფება ვადიან (განუწყვეტელ) სამსახურში მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრებში და, ამის გარდა, ორი თვის განმავლობაში დღიდან მისი დათხოვნისა გრძელვადიან შევებულებაში.

მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში გაწვეულ სამხედრო მსახურთა ოჯახის წევრები დახმარებას მიიღებენ ამ სამხედრო მსახურთა სამთვიანი სწავლების განმავლობაში მათი სამსახურის პირველ წელს.“

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1929 წ. ნოემბრის 20.
ტფილისი—სასახლე.

290. დადგენილება ც. ა. ქ. და ს. ქ. ს.

თანამდებობის პირთა ხადისციპლინო პასუხისმგებლობის დებულების მე-15 მუხ. რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. იანვრის 16-ს დადგენილებით დამტკიცებული „თანამდებობის პირთა სადისციპლინო პასუხისმგებლობის დებულების“ (კან. კრ. 1929 წ. მე-3 №-რი, მუხ. 27) მე-15 მუხ. მე-2 ნაწილი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„ხელკვეითობის წესისამებრ საქმის განხილვის დროს სადისციპლინო გადასახდელად თანამდებობიდან დათხოვნის გადაწყვეტა (მუხ. 3, პ. „ვ“) არ შეიძლება, თუ არა სათანადო კანონით სპეციალურად გათვალისწინებულ შემთხვევაში“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მაზარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაია.

1929 წ. ნოემბრის 20.
ტიფლისი—სასახლე.

291. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 205^ა მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეო რე მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეორე სესიის 1924 წლ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1924 წ. 1 №-რი, მუხ. 7)—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 205^ა მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„**შენიშვნა.** უკეთუ ფასის გადახდის განაწილებით ნაყიდი სასოფლო-სამეურნეო მანქანა ან სხვა რამ იარაღი გარდაყიდულ იქნა ფასის სრულად გადახდამდე, მანქანების მიმწოდებელი ორგანიზაციის ნებადართვებულად, — ამ ორგანიზაციას და სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის დაწესებულებას შეუძლიან ვადამდე მთლად გადაახდევინოს როგორც მანქანის გარდამყიდველს, ისე მყიდველსაც, სოლიდარული პასუხისმგებლობით, გაყიდული მანქანის ფასის გადუხდელი ნაწილი.

ამის გარდა მანქანის გარდამკიდველი სათანადო შემთხვევაში მიიცემა სისხლის სამართლის პასუხისგებაში სისხ. სამ. კოდექსის 184 მუხლისამებრ (1928 წ. რედაქც.).“

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-
სრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-
სრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ნოემბრის 20.

ტფილისი—სასახლე.

292. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სარეწაო კოოპერაციის საურთიერთო დამხმარე სალაროების დებულების დამტკიცების შესახებ.

სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „შინამრეწველებისა და ხელოსნების საურთიერთო დაზღვევის შესახებ“ 1929 წლის ივნისის 26-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების (სსრ კავშირის კან. კრებ. 1929 წ. 42 №-რი, მუხ. 369) თანახმად—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. დამტკიცებულ იქნეს დებულება სარეწაო კოოპერაციის საურთიერთო დამხმარე სალაროების შესახებ და შემოღებულ იქნეს იგი სამოქმედოდ, გამოქვეყნების დღიდან, მთლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე.

2. გაუქმებულ იქნეს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის აპრილის 24-ის დადგენილება „სარეწაო კოოპერაციის საურთიერთო დამხმარე სალაროების შესახებ“ (კან. და განკ. კრებ. 1929 წ. 10 №-რი, მუხ. 79).

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-
მასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-
სრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ნოემბრის 20.

ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სარეწაო კოოპერაციის საურთიერთო დამხმარე სალაროების შესახებ.

1. საურთიერთო დამხმარე სალაროების დაარსების მიზანი და მათი მოქმედების ფარგალი.

1. სარეწაო კოოპერაციის საურთიერთო დამხმარე სალაროები მოეწყობა იმ მიზნით, რომ შინამრეწველებისა და ხელოსნების საურთიერთო დაზღვევით, განხორციელებულ იქნეს ის ამოცანები, რაც აღნიშნულია ამა დებულების მე-2 მუხლში.

საურთიერთო დაზღვევა კოოპერირებული შინამრეწველებისა და ხელოსნებისა სხვა რომელიმე საურთიერთო დამხმარე ორგანიზაციის მეშვეობით არ შეიძლება.

2. საურთიერთო დამხმარე სალაროს მიზანს შეადგენს: ა) აღმოუჩინოს სალაროს იმ მონაწილეთ, რომელთაც იგი მომსახურებობას უწყევს, ყოველგვარი სამკურნალო დახმარება; ბ) მისცეს დახმარება სალაროს მონაწილეთ შრომის უნარის დროებით ან სამუდამოდ დაკარგვისა, უმუშევრობისა, ინვალიდობისა და სხვაგვარი გაჭირვების დროს, ორსულობისა და მშობიარობისათვის, ბავშვის კვებისა და აღზრდისათვის, მოსაველელად საჭირო საგნების შეძენისათვის, დამარხვისათვის, სტიქიური უბედურებით მიყენებული ზარალის ანაზღაურებისათვის და სხვ.; გ) მისცეს დახმარება სალაროს მონაწილეთა ოჯახის წევრებს მონაწილის სიკვდილისა ან უგზოუკვლოდ დაკარგვის გამო; დ) ხელი შეუწყოს და მისცეს დახმარება სალაროს მონაწილეთ მათი სწავლისა და მათი ოჯახის წევრების სწავლა-აღზრდისათვის; ე) გასცეს დახმარება და სესხი სპეციალურად საამისოდ შექმნილი კაპიტალიდან ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც საჭიროა დახმარება გაეწიოს სალაროს მონაწილეს და მის ოჯახს მწვავე გაჭირვების თავიდან ასაცილებლად ან ავადმყოფობის საფრთხის წინასწარ აღსაკვეთად; ვ) აწარმოოს სალაროს წევრთა და მონაწილეთა შორის სანიტარულ-კულტურულ-საგანმანათლებლო მუშაობა; ზ) გაუწიოს სალაროს მონაწილეთ იურიდიული დახმარება; თ) საერთოდ, შეასრულოს საურთიერთო დამხმარე სალაროს მიზნებიდან გამომდინარე ყველა მოქმედება.

3. საურთიერთო დამხმარე სალაროს მოქმედების წრე იმ ფარგლებში, რაც აღნიშნულია ამა დებულების მე-2 მუხლში, განისაზღვრება სალაროს წესდებით; ამასთანავე სალაროსათვის სავალდებულოა მისცეს დახმარება სალაროს მონაწილეთ შრომის უნარის დროებით დაკარგვის გამო (ავადმყოფობა, ორსულობა, მშობიარობა, კარანტინი, ოჯახის ავადმყოფ წევრის მოვლა), აღმოუჩინოს მათ საექიმო დახმარება და მისცეს პენსია ინვალიდობისა და მარჩენალის დაკარგვის გამო.

4. საურთიერთო დამხმარე სალაროს უფლება აქვს დამოუკიდებლად გამოიკვლიოს სარეწაო კოოპერატიული ამხანაგობების (არტელების) საერთო სახელოსნოებში (საწარმოში) მუშაობის პირობები იმ მიზნით, რათა გამორკვეულ

იქნეს, თუ რამდენად დაცულია მათთვის სავალდებულო წესები წარმოებითი სა-
ნიტარიისა, ჰიგიენისა და ტექნიკური უშიშროებისა და აგრეთვე წესები ქალთა
და მცირეწლოვანთა შრომის დაცვისა.

5. საურთიერთო დამხმარე სალაროებს, დაკისრებული მიზნების წარმატე-
ბით განხორციელებისათვის შეუძლიანთ გაერთიანდნენ კავშირებად. სალაროთა
კავშირი განხორციელებს საურთიერთო დაზღვევის სახსარის მოწესრიგების საქ-
მეს. ამ მიზნით საურთიერთო დამხმარე სალაროების სახსართა ანარიცხებიდან
რესპუბლიკანურ კავშირებთან შეიქმნება სპეციალური ფონდები. კავშირში შე-
მაჯალ სალაროთა რიცხვი არ შეიძლება სამზე ნაკლები იყოს. სალაროთა კავ-
შირზე გავრცელდება სათანადოდ ამა დადგენილების 2, 8, 18, 28, 31 და 37
მუხლები. საურთიერთო დამხმარე სალაროთა კავშირის მოქმედების ფორმები
განისაზღვრება ამ კავშირის წესდებით.

**II. საურთიერთო დამხმარე სალაროებისა და მათი კავშირების
დაარსების და მოქმედების წესი.**

6. საურთიერთო დამხმარე სალაროებს დააარსებენ 16 მუხლში აღნიშნული
კოოპერატიული ორგანიზაციები; სალაროები მოქმედებენ წესდების საფუძველზე.
უკეთეს ეს ორგანიზაციები საურთიერთო დამხმარე სალაროს არ დააარსებენ,
ასეთი სალარო შეიძლება დაარსებულ იქნეს აღნიშნული ორგანიზაციების წევრთა
მიერ.

7. საურთიერთო დამხმარე სალაროს წესდებას წარადგენენ სარეგისტრა-
ციოდ ამ სალაროს დამფუძნებელნი—ერთი, ან რამდენიმე იურიდიული პირის
(სარეწაო და სარეწაო-საკრედიტო ამხანაგობათა, ან შრომის არტელთა კავ-
შირი) შედგენილობით, რომელნიც აერთიანებენ 50 ფიზიკურ პირს მინც, ან და
ხსენებული ორგანიზაციების წევრები არა ნაკლებ 50 კაცისა.

8. საურთიერთო დამხმარე სალაროს ან კავშირის წესდებაში უნდა აღი-
ნიშნოს: ა) ორგანიზაციის სახელწოდება; ბ) ორგანიზაციის მიზანი და მისი მოქ-
მედების ვადა, უკეთეს რგი განსაზღვრული ვადით არის დაარსებული; გ) ორგა-
ნიზაციის მოქმედების რაიონი და გამგეობის სამყოფელი ადგილი; დ) ორგანი-
ზაციის წევრთა შედგენილობა, წევრთა შესვლისა, გამოსვლისა და გამორი-
ცხვის წესი და პირობები; ე) მოქმედების ფორმა; ე) სალაროს სახსარი, კაპი-
ტალების შექმნისა და მოხმარების წესი; ზ) მმართველობისა და სარევიზიო ორ-
განოების რიცხვობრივი შედგენილობა, მათი არჩევის წესი, უფლება-მოვალეო-
ბანი და უფლებამოსილების ვადა; თ) სალაროს ანგარიშგებისა და რევიზიის
წესი და ვადა; ი) საერთო კრების მოწვევის წესი და ვადა, მათი მოქმედების
პირობები, კრების წარმოების წესი და კრების კომპეტენცია; კ) წესდების
შეცვლის წესი; ლ) ორგანიზაციის ლიკვიდაციის წესი და პირობები.

9. საურთიერთო დამხმარე სალაროები, რომელთა მოქმედების რაიონიც
ერთი მაზრა ან ოლქია (ავტონომიური ოლქი) არსდებიან გამოცხადებითი წე-
სით, საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი სამქოს მიერ—საქართ-
ველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატისა და სრუ-

ლიად საქართველოს სარეწაო კოოპერაციის კავშირთან შეთანხმებით, — შემუშავებული ტიპური წესდების საფუძველზე.

ხოლო ის საურთიერთო დამხმარე საღაროები, რომელთა მოქმედების რაიონიც მაზრას ან ოლქს (ავტონომიურ ოლქს) სცილდება; აგრეთვე საურთიერთო დამხმარე საღაროთა კავშირი არსდებიან ხელისუფლების სათანადო ორგანოს განსაკუთრებული ნებართვით საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ შემუშავებული ნორმალური წესდების საფუძველზე; ამასთანავე, ისეთი კავშირის დასაარსებლად, რომლის მოქმედების რაიონიც ავტონომიურ ოლქს არ სცილდება, ნებართვას იძლევა ამ ავტონომიური ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი; საქართველოს სსრ-ში შემავალი რესპუბლიკების ფარგლებში მომქმედო ისეთი საურთიერთო დამხმარე საღაროების დასაარსებლად, რომელთა სამოქმედო რაიონი მაზრას ან ოლქს სცილდება და აგრეთვე საურთიერთო დამხმარე საღაროების კავშირის დასაარსებლად ნებართვას იძლევა სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო; ყველა დანარჩენი საღაროების დასაარსებლად, რომელთა სამოქმედო რაიონი მაზრას ან ოლქს (ავტონომიურ ოლქს) სცილდება, და საღაროების კავშირის დასაარსებლად ნებართვას იძლევა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ეკონომიური საბჭო.

10. საურთიერთო დამხმარე საღაროები და მათი კავშირები გატარებულ უნდა იქნენ სათანადო რესპუბლიკის ან ოლქის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ან სახალხო მეურნეობის საბჭოს რეგისტრაციაში.

11. საურთიერთო დამხმარე საღაროებისა და მათი კავშირების წესდებათა რეგისტრაციისათვის სათანადო რესპუბლიკის ან ოლქის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან ან სახალხო მეურნეობის საბჭოსთან დაარსდება სარეგისტრაციო კომისია, რომელშიაც შევლენ: სათანადო რესპუბლიკის ან ოლქის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს, სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატისა და სრულიად საქართველოს სარეწაო კოოპერაციის კავშირის წარმომადგენელი.

12. სარეგისტრაციო კომისიას შეუძლიან უარი სთქვას გამოცხადებითი წესით დაარსებული საღაროს რეგისტრაციაზე მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ მის მიერ წარდგენილი წესდება კანონის მოთხოვნას ეწინააღმდეგება.

13. განცხადება რეგისტრაციის შესახებ სარეგისტრაციო ორგანომ უნდა განიხილოს ერთი თვის განმავლობაში დღიდან მისი წარდგენისა. უკეთუ ამ ხნის განმავლობაში გამოტანილი არ იქნება დადგენილება რეგისტრაციაზე უარისთქმის შესახებ, საღარო დაუყოვნებლივ შეტანილ უნდა იქნეს რეგისტრში.

14. საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან არსებული სარეგისტრაციო კომისიის დადგენილება შეიძლება განსაჩივრებულ იქნეს საქართველოს სსრ ეკონომიური საბჭოში, აფხაზეთის სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან და ავტონომიური რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის საბჭოებთან მოწყობილი სარეგისტრაციო კომისიების დადგენილებანი — ამ რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებში, ხოლო ავტონომიური ოლქის სახალხო მეურნეობის საბჭოსთან მოწყობილი კომისიის დადგენილება — ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტში.

15. წესდების რეგისტრაციისთანავე საურთიერთო დამხმარე სალაროებს და მათ კავშირებს ენიჭებათ იურიდიული პირის უფლებანი.

III. საურთიერთო დამხმარე სალაროს შედგენილობა.

16. სარეწაო კოოპერაციის საურთიერთო დამხმარე სალაროს წევრად შეიძლება იყოს:

- ა) სარეწაო კოოპერატიული კავშირი;
- ბ) სარეწაო კოოპერატიული და შერეული სარეწაო-სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობა (არტელი);
- გ) შრომითი არტელი;
- დ) სარეწაო-საკრედიტო ამხანაგობა და

ე) ცალკე პირი, რომელსაც 16 წელი შეუსრულდა და რომელიც ეწევა შინამრეწველობას და ხელოსნობას, დამოუკიდებლად იმისა, შედის იგი თუ არა წევრად ამა მუხლის წინა პუნქტებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ ორგანიზაციაში, ხოლო იმ პირობით კი, რომ იგი შინამრეწველობას ან ხელოსნობას ეწეოდეს ინდივიდუალურად ან ოჯახის წევრებთან ერთად, ან და არა უმეტეს ერთი დაქირავებული მუშისა და ორი შეგირდის დახმარებით.

17. საურთიერთო დამხმარე სალაროში შესვლა ამა დადგენილების 16 მუხლში აღნიშნული კოოპერატიული ორგანიზაციებისა, გარდა სარეწაო კოოპერატიული ამხანაგობებისა (არტელებისა), რომელნიც მუშაობას ეწევიან საერთო სახელოსნოებში (საწარმოებში), სწარმოებს ნებაყოფლობით მათი საერთო კრების ან რწმუნებულთა კრების დადგენილების თანახმად.

შენიშვნა. უკეთუ ამა თუ იმ ადგილას საურთიერთო დამხმარე სალარო არ არის, იმ პირთა მომსახურებას, რომლებიც ამხანაგობის (არტელის) საერთო სახელოსნოში (საწარმოში) მუშაობენ, განახორციელებს უახლოესი საურთიერთო დამხმარე სალარო.

IV. საურთიერთო დამხმარე სალაროს მმართველი ორგანოები.

18. სალაროს საქმეებს განაგებს სალაროს წევრთა საერთო კრება ან რწმუნებულთა კრება, სალაროს გამგეობა და საბჭო, უკეთუ ამ უკანასკნელის დაარსება გათვალისწინებულია წესდებით; ეს ორგანოები აირჩევიან და მოქმედებენ სალაროს წესდებაში გათვალისწინებული წესით.

19. გამგეობის მოქმედებისათვის კონტროლის გასაწევად აირჩევა სარევიზიო კომისია წესდებაში აღნიშნული წესით.

20. სალაროს გამგეობაში, საბჭოში და შინაგანი რევიზიის ორგანოებში არ შეიძლება იმ პირთა არჩევა, რომელთაც არა აქვთ საბჭოების არჩევის უფლება.

V. საურთიერთო დამხმარე სალაროს სახხარი.

21. სალაროს სახხარს შეადგენს:

- ა) სალაროს წევრთა შესასვლელი გადასახადი;

ბ) ყოველთვიური დასაზღვევი გადასახადი, რაც გამოანგარიშებულ და გადახდებიანებულ უნდა იქნეს პროცენტული შეფარდებით სალაროს მონაწილეთა ფაქტიურ ან საშუალო ხელფასის თანხასთან, ან მტკიცე განაკვეთით;

გ) საურავი დასაზღვევი გადასახადის თავის დროზე გადაუხდელობისათვის;

დ) იმ კოპერატიულ ორგანიზაციების წმინდა მოგების ანარიცხი, რომელნიც სალაროში შედიან;

ე) სალაროს მონაწილე წევრთა სპეციალური ერთდროული შენატანი;

ვ) იმ ქონების შემოსავალი, რაც სალაროს ეკუთვნის და

ზ) სხვა შემოსავალი (კაპიტალის პროცენტი და სხვ.).

22. შესავლელი გადასახადის რაოდენობა განისაზღვრება სალაროს საერთო კრებისა ან რწმუნებულთა კრების დადგენილებით.

23. ყოველთვიური დასაზღვევი გადასახადი იმ დაზღვეულთათვის, რომლებიც ამხანაგობის (არტელის) საერთო სახელოსნოში (საწარმოში) მუშაობენ, გადახდილ უნდა იქნეს ამხანაგობის (არტელის) სახსარიდან დაზღვეულთა ხელფასიდან გამოურიცხავად.

24. ყოველთვიური დასაზღვევი გადასახადი ამხანაგობის (არტელის) იმ დაზღვეულ წევრთათვის, რომელნიც არ მუშაობენ საერთო სახელოსნოში, შეიძლება გადახდილ იქნეს ან მთლად ამხანაგობის (არტელის) საერთო სახსარიდან, ან ნაწილი ამხანაგობის (არტელის) საერთო სახსრიდან, ნაწილი კი თვით დაზღვეულის ხელფასიდან.

25. ყოველთვიურ დასაზღვევ გადასახადს სალაროს მონაწილე არა კოპერირებული წევრები გადაიხდიან ხელფასიდან; ამასთანავე ამ გადასახადის რაოდენობას განსაზღვრავს საურთიერთო დამხმარე სალაროს საერთო კრება ან რწმუნებულთა კრება.

26. საურავის რაოდენობა დასაზღვევი გადასახადის თავის დროზე შეუტანლობისათვის (21 მუხ. „გ“ პუნ.) განისაზღვრება სალაროს წესდებით ვადაზე შეუტანელი თანხის 5%-ის ფარგლებში თვითურად; ამასთანავე არასრული თვე ჩაითვლება სრულ თვედ და არასრული მანეთი სრულ მანეთად.

წმინდა მოგების ანარიცხი და აგრეთვე ერთდროული სპეციალური გადასახადი (21 მუხ. „დ“ და „ე“ პ. პ.) განისაზღვრება სათანადო კოპერატიული ორგანიზაციის საერთო კრების ან რწმუნებულთა კრების მიერ.

27. სალაროში შესული ყველა სახსარი განაწილდება კაპიტალებად და ფონდებად: ძირითადი და სათადარიგო კაპიტალი, საერთო სახარჯი და სპეციალური სახარჯი ფონდი.

VI. საურთიერთო დამხმარე სალაროს წევრთა უფლება-მოვალეობანი.

28. ურთიერთობა სალაროს და მის წევრებს შორის განისაზღვრება წესდების და მმართველობის ორგანოთა მიერ წესდების საფუძველზე გამოცემული დადგენილებებით და ინსტრუქციებით, რაც სავალდებულოა სალაროს ყველა წევრისათვის.

29. იმ სარეწაო კოპერატიული ამხანაგობისა და შრომის არტელის წევრები, რომელნიც სალაროს შედგენილობაში შედიან, და ის ფიზიკური პირნი,

რომელნიც სალაროს წვევრებად ირიცხებიან, და აგრეთვე შევირდები, რომელნიც კოოპერატიულ ორგანიზაციაში სწავლისათვის იმყოფებიან,—უკეთუ ისინი სახელმწიფოს დაზღვევის წესით არ უნდა იყენენ დაზღვეულნი, არიან სალაროს მონაწილენი და აქვთ სალაროს მიერ მათთვის მომსახურების გაწევის უფლება —სალაროს წესდებისა და სალაროს ორგანოთა დადგენილებებისა და ინსტრუქციების თანახმად.

30. იმ ამხანაგების (არტელის) მმართველი ორგანოები, რომელიც საურთიერთო დამხმარე სალაროს წვევრია, ვალდებულ არიან:

ა) მიაწოდონ სალაროს,—მის მიერ დადგენილ ვადაზე,—ცნობა ყოველი პირის შესახებ, რომელიც ამხანაგობაში (არტელში) წვევრად შევიდა ან ამხანაგობიდან გამოვიდა;

ბ) მიაწოდონ პერიოდულად ცნობები მონაწილეთა საშოვარის შესახებ სალაროს მიერ დაწესებულ ვადაზე და ფორმით;

გ) იქონიონ დავთრები, რომელთა ჩანაწერიც უნდა შეიცავდეს ზემოაღნიშნულ ცნობებს;

დ) წარუდგინონ სალაროს გამგეობის მიერ სამისოდ უფლებამოსილ პირთ ყველა დოკუმენტი, დავთარი, ანგარიში და ჩანაწერი, რაც საქირო იქნება აღნიშნული ცნობების შესამოწმებლად.

31. ორგანიზაციის ის წევრი, რომელიც ნებაყოფლობით გამოვა ან გამოირიცხულ იქნება სალაროს ან სალაროთა კავშირის შედგენილობიდან, ვალდებულია დაფაროს სალაროს ყველა ვალი, რაც მასზე ირიცხება, და მას არა აქვს უფლება მოითხოვოს სალაროს ან კავშირის ქონებიდან და კაპიტალიდან რაიმე წილი, გარდა სასესხო ფონდში შეტანილი თანხისა.

VII. საურთიერთო დამხმარე სალაროებისა და მათი კავშირებისათვის ზედამხედველობისა და ხელმძღვანელობის გაწევა.

32. საურთიერთო დამხმარე სალაროებისა და მათი კავშირების მოქმედებისათვის საერთო ზედამხედველობის გაწევა ეკუთვნის სახალხო მეურნეობის სათანადო ორგანოს, რომელსაც აქვს სალაროების რევიზიის უფლება.

33. საურთიერთო დამხმარე სალაროებისა და მათი კავშირების საერთო ხელმძღვანელობას განახორციელებს სარეწაო კოოპერაციის სრულიად საქართველოს კავშირი, რომელსაც ამასთანავე დაკისრებული აქვს მათთვის ინსტრუქტირობის გაწევა; საურთიერთო დამხმარე სალაროების კავშირს, გარდა იმ უფლებებისა, რაც აღნიშნულია მე-5 მუხლში, მინიჭებული აქვს საორგანიზაციო სახელმძღვანელო ფუნქციები; ამას გარდა, კავშირს უფლება აქვს შეიმუშაოს, სარეწაო კოოპერაციის სრულიად საქართველოს კავშირთან შეთანხმებით, განსაკუთრებული ტარიფი, რომლითაც განისაზღვრება სადასაზღვევო გადასახადის რაოდენობა, და გამოსცეს წესები, რომლის მიხედვითაც დადგენილ იქნება დაზვეულთა უზრუნველყოფის სხვადასხვა სახე, ნორმები და პირობები.

VIII. საურთიერთო დამხმარე სალაროებისა და მათი კავშირების მოქმედების მოხმობა.

34. საურთიერთო დამხმარე სალაროს მოქმედება მოისპობა: ა) საერთო კრების ან რწმუნებულთა კრების დადგენილებით; ბ) სალაროს რეგისტრაციაში გამტარებელი ორგანოს დადგენილებით, უკეთეს სალაროს მონაწილეთა რიცხვი 50-ზე ნაკლები იქნება და უკეთეს ეს რიცხვი არ შეივსება ერთი თვის განმავლობაში დღიდან მისი შექცირების აღმოჩენისა; გ) სასამართლოს დადგენილებით, უკეთეს სალარო არაშემძლედ იქნა ცნობილი; დ) საქართველოს სსრ ეკონომიური საბჭოს დადგენილებით, ან აფხაზეთის სსრ და აჭარისტანის ავტონომიური სსრ სახალხო კომისართა საბჭოებისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით, უკეთეს სალარომ ვადაუხვია წესდებაში აღნიშნულ მიზანს ან უკეთეს მისმა მოქმედებამ სახელმწიფოს ინტერესების საწინააღმდეგო მიმართულება მიიღო.

35. 34. მუხლის „ა“ პუნქტში აღნიშნულ შემთხვევაში სალიკვიდაციო კომისიას აირჩევს საერთო კრება; 34 მუხლის „ბ“ პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში ლიკვიდაციის წესი განისაზღვრება წესდებით; „ბ“ და „დ“ პუნქტებში გათვალისწინებულ შემთხვევაში განკარგულებას სალაროს მოქმედების მოსპობისა და მისი ქონების და საქმეების ლიკვიდაციის შესახებ გასცემს რეგისტრაციის ორგანო—ან თანახმად სალაროს გამგეობის ცნობისა იმის შესახებ, რომ სალაროს მონაწილეთა რიცხვი შემცირდა (პუნ. „ბ“) ან და ხელისუფლების იმ ორგანოს წინადადებით, რომელმაც გამოიტანა დადგენილება სალაროს მოქმედების მოსპობის თაობაზე („დ“ პ.).

36. სალიკვიდაციო კომისიის მოქმედების წესი და ვადა განისაზღვრება სალაროს წესდებით.

37. ლიკვიდაციაქმნილი საურთიერთო დამხმარე სალაროს ან კავშირის ქონება, რაც დარჩება ყველა ვალის გადახდის შემდეგ, უნდა გადაეცეს, თანახმად ლიკვიდაციაქმნილი ორგანიზაციის წევრთა საერთო კრების ან რწმუნებულთა კრების დადგენილებისა, სარეწაო კოოპერაციის სრულიად საქართველოს კავშირს საურთიერთო დამხმარების საქმისათვის.

IX. საურთიერთო დამხმარე სალაროებისა და მათი კავშირების შეღავათები და უპირატესობანი.

38. საურთიერთო დამხმარე სალაროებს და მათ კავშირებს, აგრეთვე ყველა იმ სანატორიუმს, დასვენების სახლს, კულტურულ განმანათლებელ დაწესებულება-საწარმოს, რომელსაც ინახავს და რომლის ექსპლოატაციასაც უშუალოდ სალარო ან კავშირი ეწევა ამა დებულების მე-2 მუხლში აღნიშნული მიზნების განსახორციელებლად, სასამართლო ბაჭის და სასამართლო საქმეების სხვა გამოსაღები არ გადახდებათ.

საურთიერთო დამხმარე სალაროები და მათი კავშირები, და აგრეთვე ამა მუხლის პირველ ნაწილში აღნიშნული ის დაწესებულებანი და საწარმოანი, რომელთაც სალარო თუ კავშირი ინახავს,—განთავისუფლდებიან ყველა ადგილობ-

რივი გადასახადისა და გამოსაღებისაგან და სახელმწიფო გადასახადსა და გამოსაღებზე ადგილობრივი სახსარისათვის დაწესებული ზედნართისაგან.

39. შენობებისა და სადგომების დაქირავეებისა, კომუნალური მომსახურებისათვის სასყიდლის გადახდისა და მიწის იჯარის გადახდის სფეროში საურთიერთო დამხმარე საღაროები და მათი კავშირები გათანასწორებულ არიან სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფ სახელმწიფო დაწესებულებებთან.

40. საურთიერთო დამხმარე საღაროებისა და მათი კავშირების მიერ წევრთა ვალდებულებით იმ თანხის გადახდევინება, რაც ამ ორგანიზაციებს აღნიშნულ წევრთაგან ერგება, და აგრეთვე ამა დებულების მე-2 მუხლის თანახმად გაცემული დასაბრუნებელი სესხის გადახდევინება მოხდება სანოტარო კონტორების აღსრულების წარწერის წესით.

საურთიერთო დამხმარე საღაროებისა და მათი კავშირების მოთხოვნა აღნიშნულ გადახდევინებათა გამო გათანაბრებულია სახელმწიფო დაწესებულებათა მოთხოვნასთან.

293. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ მიწის კოდექსისათვის მე-2¹ მუხლის დამატებისა და ამ კოდექსის 23 მუხლის შენიშვნის რედაქციის შეცვლისა და 92¹ მუხლის გაუქმების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეორე მეწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეორე სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. საქართველოს სსრ მიწის კოდექსს დამატოს მე-2¹ მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„მუხ. 2¹. ყოველგვარი გარიგება, რომელიც აშკარა თუ ფარული ფორმით არღვევს მიწის ნაციონალიზაციის საფუძვლებს (1 და 2 მუხლები), აკრძალულია. ის პირობები, რომელნიც მიწის ნაციონალიზაციის საფუძვლების საწინააღმდეგო გარიგებას დასდებენ (მიწის ყიდვა-გაყიდვა, გაჩუქება, დაგირავება, ანდერძით გადაცემა, მიწის თვითნებისად გაცემა, სოფლად შენობისა და ნაგებობის ყიდვა-გაყიდვა და გაჩუქება ამა კოდექსის 23 მუხლის შენიშვნაში გათვალისწინებული წესის დარღვევით, სოფლად შენობისა და ნაგებობის დაგირავება ან ანდერძით გადაცემა მიწიდან აუღებლად და საერთოდ, ყოველგვარი გარიგება, რომელშიაც იფარება მიწის ნაციონალიზაციის საფუძვლების საწინააღმდეგო გენკარგულება), მიცემულ უნდა იქნეს პასუხისგებაში სისხლის სამართლის წესით საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 88¹ მუხ. თანახმად და, სასამართლოს დადგენილებით, ასეთ პირობებს, გარიგების ობიექტის გარდა, შეიძლება ჩამოერთვას მიწათსარგებლობის უფლებაც, ხოლო მიწაში აღებული ფული გადახდევინებულ უნდა იქნეს სათანადო სოფლის საბჭოს სასარგებლოდ. ასეთ-

სავე შედეგს გამოიწვევს გარიგების ყველა მონაწილესათვის იჯარით აღებულ შრომითი სარგებლობის მიწის იჯარით გადაცემა (ქვეიჯარა)*.

2. იმავე კოდექსის 23 მუხლის შენიშვნის რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„23 მუხ. შენიშვნა. სოფლად შენობისა და ნაგებობის მიყიდვა თუ ჩუქება, არა ასაღებად ან გადასატანად, შეიძლება მარტოოდენ იმ პირისათვის, ვისაც სათანადო საადგილმამულო ორგანო მისცემს შენობისა და ნაგებობის ყიდვის ნებართვას, იმ მიწის ნაკვეთის სარგებლობის უფლების მინიჭებით, რომელზედაც ეს შენობა და ნაგებობაა. ამ პირობებში ნასყიდობისა და გაჩუქების გარიგებისათვის საჭირო არ არის სანოტარო ორგანოების მიერ დამოწმება, ხოლო, ბათილობის რიდით, საეაღდებულოა მისი რეგისტრაცია სათანადო სოფლის საბჭოში ერთი თვის განმავლობაში დღიდან გარიგების დადებისა“.

3. გაუქმებულ იქნეს იმავე კოდექსის 92¹ მუხლი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1929 წ. ნოემბრის 20.
ტფილისი—სასახლე.

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება

294. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. ქ. ს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სამალარიო კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სამალარიო კომიტეტის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 1.
ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სამალარო კომიტეტის შესახებ.

1. იმ უწყებათა, დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა ძალებისა და სახსარის გასაერთიანებლად, რომელიც უშუალოდ ან არაპირდაპირ დაინტერესებულ არიან მალარიასთან ბრძოლის საქმით, აგრეთვე ამ უწყებებისა, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების უფრო მეტი ინტენსიობით ჩასაბმელად მალარიასთან და სხვა ტროპიკულ ავადმყოფობასთან ბრძოლის საქმეში—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსდება ცენტრალური სამალარო კომიტეტი.

2. ცენტრალურ სამალარო კომიტეტში შედიან:

ცენტრალური სამალარო კომიტეტის თავმჯდომარე—საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი.

წევრები: ა) ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის სასანიტარო-საეპიდემიო განყოფილების გამგე;

ბ) ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის საადმინისტრაციო-საორგანიზაციო განყოფილების გამგე;

გ) ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის სამკურნალო განყოფილების გამგე;

დ) ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ტროპიკული ინსტიტუტის დირექტორი;

და შემდეგ დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა წარმომადგენელი:

ე) აზერბაიჯანის სსრ-ისა, სომხეთის სსრ-ისა და საქართველოს სსრ-ის ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატების რწმუნებულის სამმართველოსი ამიერკავკასიის რკინის გზებზე ჯანმრთელობის დაცვისათვის;

ვ) კავკასიის წითელღროშინი არმიის სამხედრო-სასანიტარო სამმართველოსი;

ზ) ტფილისის საოლქო აღმასრულებელი კომიტეტის ჯანმრთელობის განყოფილებისა;

თ) სრულიად საქართველოს წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის საზოგადოებისა;

ი) საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიისა;

კ) საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოსი;

ლ) საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატისა;

მ) საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა;

ნ) ამიერკავკასიის რკინის გზების გამგეობისა;

ო) საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოსი;

პ) საქართველოს სსრ გზატკეცილებისა და ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოსი;

ჟ) სრულიად საქართველოს სოციალური დაზღვევის კომიტეტისა;

რ) საქართველოს სსრ პროფესიანალურ კავშირთა საბჭოსი.

3. ცენტრალური სამალარიო კომიტეტი:

ა) დაამტკიცებს იმ ადგილების ზედმიწევნით სიას, რომლებიც სამშვიდობონი არ არიან მალარიისა და სხვა ავადმყოფობათა მზრით;

ბ) განიხილვას და დაამტკიცებს გამაფრთხილებელი ხასიათის ინსტრუქციებს მალარიისა და სხვა ტროპიკულ ავადმყოფობათა წინააღმდეგ ბრძოლისათვის;

გ) შეიმუშავებს საორგანიზაციო საკითხებს სამალარიო ყრილობის მოწვევისათვის;

დ) განიხილავს და დაამტკიცებს მალარიისა და სხვა ტროპიკულ ავადმყოფობათა წინააღმდეგ ბრძოლის გეგმას საქართველოს სსრ ცალკეული ადგილებისათვის;

ე) ხელს შეუწყობს სასანიტარო-საგანმანათლებლო მუშაობას;

ვ) გამოსძებნის სახსარს სპეციალური სამალარიო ფონდის დასაარსებლად და გაანაწილებს ამ ფონდს სათანადო დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებს შორის.

4. აფხაზეთის სსრ-ისა და აჭარისტანის ავტონომიური სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოებთან, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან და ყველა საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელ კომიტეტთან დაარსდება ცენტრალური სამალარიო კომიტეტის განყოფილება.

5. მეთვალყურეობის გაწევა ცენტრალური სამალარიო კომიტეტის დადგენილებათა აღსრულებისათვის დაეკისრება ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს.

295. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ-ში ავტომობილიზმის განვითარებისა და გზების გაუმჯობესების ხელისშემწყობა საზოგადოების წევრთა განთავისუფლების შესახებ მათი მოტოციკლებისათვის გადასახდევინებელი ადგილობრივი გადასახადისა და გამოხადებისაგან.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

განთავისუფლებულ იქნენ საქართველოს სსრ-ში ავტომობილიზმის განვითარებისა და გზების გაუმჯობესების ხელისშემწყობი საზოგადოების წევრნი მათი მოტოციკლებისათვის გადასახდევინებელი ყველა ადგილობრივი გადასახადისა და გამოხადებისაგან, უკეთეს ისინი თავიანთ მოტოციკლებს გამოიყენებენ არა კომერციული მიზნით; ხოლო ეს პირნი არ განთავისუფლდებიან მოტოციკლის ნომრის ღირებულების გადახდისაგან მიმოსვლისათვის ნებართვის აღების დროს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელი შვილი.

296. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ნოემბრის 12.

ტიფლისი-სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის შესახებ.

1. სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ სსრკ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ 1928 წლის აპრილის 28 თარიღით გამოცემული დადგენილებისა (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 25 №-რი, მუხ. 222) და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს 1929 წლის ივნისის 28-ის დადგენილების მიხედვით—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსდება საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტი.

კომიტეტის შედგენილობა.

2. სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის შედგენილობაში შედიან საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე, სახელმწიფო საეგემო კომისიის თავმჯდომარე, მიწათმოქმედების, ჯანმრთელობის და განათლების სახალხო კომისრები, ცალკე მეცნიერები და სპეციალისტები და აგრეთვე სახალხო კომისრები, პროფესიონალური ორგანიზაციების საინჟინერო-სატეხნიკო სექციების წარმომადგენელი, ქარხნებისა და ლაბორატორიების მომუშავენი, სამეცნიერო-საკვლეფო ორგანიზაციებისა, ტეხნიკური და სხვა უმაღლესი სასწავლებლებისა და საქართველოს თავდაცვა-ავიაქიმის საზოგადოების წარმომადგენელი.

3. ქიმიზაციის კომიტეტი შესდგება პლენუმისაგან, რომლის სათავეშიაც სდგას პრეზიდიუმი.

პრეზიდიუმის შედგენილობაში შედიან—კომიტეტის თავმჯდომარე, ორი მოადგილე, პრეზიდიუმის ოთხი წევრი, რომელთაგან ერთი კომიტეტის სწავლული მდივანია.

4. კომიტეტის პლენუმის პერსონალურ შედგენილობას დაამტკიცებს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო. იგივე სახალხო კომისართა საბჭო დანიშნავს კომიტეტის თავმჯდომარეს, თავმჯდომარის მოადგილეს, პრეზიდიუმის წევრებს და სწავლულ მდივანს.

კომიტეტის უფლება-მოვალეობანი.

5. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტს დაეკისრება:

ა) შეიმუშაოს და წარუდგინოს დასამტკიცებლად საქართველოს სსრ მთავრობას საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის ძირითადი დირექტივები და აგრეთვე დაამუშაოს, როგორც საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს დავალებით, ისე თავისი ინიციატივით საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის საქმესთან დაკავშირებული ცალკე პრობლემები;

ბ) იხმაროს ლონისძიებანი ქიმიზაციის საქმისათვის ხელის შესაწყობად სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ სსრკ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციისათვის საჭირო ლონისძიებათა შესახებ 1928 წლის აპრილის 28-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების (სსრკ კანონთა კრებული 1928 წ. 25 №-რი, მუხლი 222) მიხედვით;

გ) წარმართოს და საერთო მეთვალყურეობა გაუწიოს სათანადო ორგანოების მუშაობას საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის დარგში;

დ) მისცეს დასკვნა საქართველოს სსრ მთავრობას მისთვის განსახილველად წარდგენილი გეგმების შესახებ ქიმიზაციის მიზნების თვალსაზრისით.

6. კომიტეტის პლენუმი მოიწვევა კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილებით.

7. კომიტეტის პლენუმი განიხილავს:

ა) სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის ძირითადი დირექტივების პროექტებს;

ბ) საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის წლიურ და საპერსპექტივო გეგმებს ქიმიზაციის მიზნების მიხედვით;

გ) მოხსენებებს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციისა და ქიმიური მრეწველობის ცალკე დარგებისა და საკითხების შესახებ;

დ) ანგარიშებს და მოხსენებებს კომიტეტის პრეზიდიუმის მოქმედების შესახებ.

კომიტეტის პრეზიდიუმის უფლება-მოვალეობანი.

8. კომიტეტის პრეზიდიუმი აწარმოებს კომიტეტის ყველა საქმეებს და წარუდგენს ხოლმე მოხსენებას სახალხო კომისართა საბჭოს კომიტეტის პლენუმის მუშაობის შედეგებისა და მის მიერ მიღებულ დადგენილებათა შესახებ.

9. კომიტეტის პრეზიდიუმს უფლება აქვს უშუალო ურთიერთ მიმართვა იქონიოს, რ.გორც საქართველოს სსრ, ისე მოკავშირე რესპუბლიკების ყველა სახელმწიფო დაწესებულებებთან.

10. კომიტეტის მიზნების განსახორციელებლად, კომიტეტის* პრეზიდიუმს უფლება ეძლევა:

ა) დაავალოს საქართველოს სსრ დაწესებულებათ მათი ხელმძღვანელების პასუხისმგებლობით, ცალკე საკითხების დამუშავება, მომზადება და კომიტეტისათვის წარდგენა მოხსენებებისა, საჭირო მასალებისა და ცნობებისა, როგორც წერილობით, ისე სპეციალური მომხსენებლების მეშვეობით;

ბ) მიიწვიოს ცალკე პირები, მათთვის შრომის სასყიდლის მიცემით—შეთანხმებისამებრ,—მასალებისა და მოხსენებების დასამუშავებლად და კომიტეტისათვის წარსადგენად;

გ) გაგზავნოს ხოლმე თავისი წარმომადგენელი ყველა დაწესებულებაში საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციასთან დაკავშირებული საკითხების განხილვაში მონაწილეობის მისაღებად;

დ) მოიწვიოს ხოლმე ყრილობები და თათბირები საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის საკითხების შესახებ და აგრეთვე გაგზავნოს თავისი წარმომადგენელი სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტების მიერ მოწვეულ საერთო საკავშირო და რესპუბლიკანურ ყრილობებზე და კონფერენციებზე.

კომიტეტის შტატი და საქმეების წარმოების წესი.

11. სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის შტატი შესდგება სწავლული მდივნისაგან და დამხმარე ტექნიკური პერსონალისაგან, რომელსაც მოიწვევს, საერთო წესით, სწავლული მდივანი და დამტკიცებს კომიტეტის პრეზიდიუმი.

12. სწავლული მდივანი კომიტეტის თავმჯდომარის ან მისი მოადგილის ხელმძღვანელობით:

ა) დამუშავებს და მოამზადებს იმ საქმეებს, რაც უნდა განიხილოს კომიტეტმა, და სისრულეში მოიყვანს მის გადაწყვეტილებებს;

ბ) აწარმოებს კომიტეტის მთელ საგემო-საორგანიზაციო, საადმინისტრაციო, საფინანსო და სამეურნეო საქმეებს და არის კრედიტების განმკარგულებელი;

გ) შეიმუშავებს და წარუდგენს კომიტეტის პრეზიდიუმს დასადასტურებლად კომიტეტის შტატებისა და ხარჯთაღრიცხვის პროექტს და აგრეთვე კომიტეტის მოქმედების გეგმას და ცალკე საკითხებსა და დარგებში მუშაობის პროგრამას.

13. მთელს მიწერ-მოწერას პრეზიდუმის სახელით ხელს მოაწერს პრეზიდუმის თავმჯდომარე ან მისი მოადგილე და სწავლული მდივანი მიწერ-მოწერის შინაარსის მიხედვით. მიმდინარე მიწერ-მოწერას ხელს მოაწერს სწავლული მდივანი და სათანადო ტექნიკური თანამშრომელი.

14. ქიმიზაციის კომიტეტის წევრს უფლება აქვს შეიტანოს თავისი ინიციატივით პრეზიდუმში და აგრეთვე პრეზიდუმის მეშვეობით კომიტეტის პლენუმში განსახილველად ცალკე საკითხები, რაც კომიტეტის გამგებლობის საქმეებს შეეხება.

15. კომიტეტის წევრს უფლება აქვს დაესწროს კომიტეტის პრეზიდუმის სხდომებს სათათბირო ხმით.

16. კომიტეტის წევრს უფლება აქვს დაესწროს სათათბირო ხმის უფლებით საქართველოს სსრ ფარგლებში მყოფ უწყებათა და ადგილობრივ დაწესებულებათა სხდომებს ისეთი საკითხების განხილვის დროს, რაც საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის საქმეს შეეხება.

შენიშვნა. საიდუმლო სხდომებზე დასწრება მოხდება მხოლოდ კომიტეტის პრეზიდუმის განსაკუთრებული რწმუნებულობით, ან და სათანადო დაწესებულებების ხელმძღვანელის ნებართვით.

კომიტეტის სახსარი.

17. სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის შესანახი ხარჯი გაღებულ იქნება სახელმწიფო ბიუჯეტის საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველობის ხარჯთაღრიცხვით.

18. სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის განკარგულებაში არის სპეციალური ფულადი ფონდი, გეგმის გარეშე საწარმოებელ ისეთ სამეცნიერო და საკვლეო სამუშაოების სუბსიდირებისათვის, რაც დაკავშირებული არ არის სამეცნიერო-სატექნიკო დაწესებულებათა საერთო მუშაობასთან, ეს ფონდი გათვალისწინებულია კომიტეტის ხარჯთაღრიცხვით და შესდგება სამრეწველო ქიმიურ საწარმოთა ფულადი ანარიცხებისაგან, რომელი ანარიცხებიც გადაიდება იმ წესით და იმ რაოდენობით, რაც დადგენილ იქნება კომიტეტისა და აღნიშნულ საწარმოთა შეთანხმებით.

ფონდის ხარჯვა სწარმოებს სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტის პრეზიდუმის დადგენილების თანახმად.

19. სახალხო მეურნეობის ქიმიზაციის კომიტეტს აქვს თავისი ბეჭედი საქართველოს სსრ ღერბით.